

Verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2019

De raad van de gemeente Doetinchem,
gelezen het voorstel van de burgemeester en de griffier;
gelet op de artikelen 95, eerste en tweede lid, 96, eerste en tweede lid, en 97, 98, 99 van de Gemeentewet;
gelet op de artikelen 3.1.3, eerste lid; 3.3.2; 3.3.3, tweede lid; 3.3.8; 3.4.1, eerste lid; en 3.4.2 van het
Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers 2019;
b e s l u i t :
vast te stellen de Verordening rechtspositie raads- en commissieleden gemeente Doetinchem 2019;

Artikel 1. Definitiebepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. raadslid: lid van de gemeenteraad;
- b. commissielid: lid van een commissie als bedoeld in de artikelen 82, 83 en 84 van de Gemeentewet, dat niet tevens raadslid is of ambtenaar die als zodanig tot lid van een commissie is benoemd;
- c. raadsopvolger: de opvolger in de zin van de Verordening fractieondersteuning 2010 (een specifiek soort commissielid);
- d. griffier: de griffier, bedoeld in artikel 107 van de Gemeentewet.

Artikel 2. Vergoeding voor de werkzaamheden van raadsleden en raadsopvolgers

1. De vergoeding voor de werkzaamheden van raadsleden, als bedoeld in artikel 3.1.1, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers 2019, wordt volledig uitgekeerd ongeacht het aantal bijgewoonde raadsvergaderingen.
2. De raadsopvolgers krijgen een vaste vergoeding van 30% van de vergoeding voor raadsleden, conform het gestelde in artikel 3.4.2, sub b van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers 2019.

Artikel 3. Nadere regels niet-partijpolitiek georiënteerde scholing raads- en commissieleden

1. Een raads- of commissielid dat wil deelnemen aan niet-partijpolitiek georiënteerde scholing in verband met de vervulling van zijn functie als bedoeld in artikel 3.3.3 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, dient daartoe vooraf een gemotiveerde aanvraag in bij de griffier.
2. Deze aanvraag gaat vergezeld van stukken met inhoudelijke informatie en een kostenspecificatie.
3. De maximale vergoeding van de scholing is afhankelijk van de aanvraag en het door de raad vastgestelde budget.
4. De griffier beslist op de aanvraag op basis van de overlegde stukken.

Artikel 4. Vergoeding commissieleden (niet-raadsleden, niet-raadsopvolgers) voor het bijwonen van commissievergaderingen

1. Een commissielid, niet zijnde raadsopvolger, wordt een vergoeding toegekend als bedoeld in artikel 3.4.1 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, met dien verstande dat de vergoeding bedraagt:
 - a. 100% voor leden van commissies in de categorie A;
 - b. 200% voor leden van commissies in de categorie B;
 - c. 300% voor de voorzitter van de rekenkamercommissie, categorie C;
 - d. als bedoeld in artikel 2, tweede lid van deze verordening voor raadsopvolgers; waarbij de categorieën vastgelegd zijn in de bijlage bij deze verordening.
2. Geen vergoeding ontvangt degene die zitting heeft in een commissie
 - a. als ambtenaar, raadslid, wethouder of burgemeester;
 - b. uit hoofde van dan wel als rechtstreeks uitvloeisel van een ambtelijke of bestuurlijke hoedanigheid dan wel van een functie bij een instelling die grotendeels van overheidswege wordt gesubsidieerd als vertegenwoordigers van een belanghebbende instelling, organisatie of groepering, tenzij zijn lidmaatschap van de commissie tevens in belangrijke mate het gemeentelijke belang dient. In dat laatste geval wordt het presentiegeld uitbetaald aan de instelling waarbij hij in dienst is.
 - c.

Artikel 5. Informatie- en communicatievoorzieningen raads- en commissieleden

1. Een raads- of commissielid tekent een bruikleenovereenkomst wanneer hem ten laste van de gemeente voor de duur van de uitoefening van zijn functie informatie- en communicatievoorzieningen ter beschikking worden gesteld bedoeld in artikel 3.3.2 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. Het college stelt het model van de bruikleenovereenkomst vast.
2. Een raads- of commissielid levert na beëindiging van zijn functie de ter beschikking gestelde informatie- en communicatievoorzieningen in bij de gemeente.

Artikel 6. Betaling vaste vergoedingen

Tenzij het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers 2019 of de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers 2019 anders bepalen, vindt de betaling van de vergoeding van commissieleden, bedoeld in artikel 3.4.1 het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers 2019 maandelijks plaats.

Artikel 7. Betaling en declaratie van onkosten

1. Tenzij het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers 2019 of de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers 2019 anders bepalen, vindt de betaling van kosten die op grond van deze verordening voor vergoeding of tegemoetkoming in aanmerking komen plaats door:
 - a. betaling uit gemeentelijke middelen, op basis van een rechtstreeks aan de gemeente toegezonden factuur;
 - b. betaling vooruit uit eigen middelen, of;
 - c. betaling ten laste van de gemeentelijke creditcard.
2. Een aanvraag om een vergoeding van de onkosten als bedoeld in dit artikel gaat vergezeld van een declaratieformulier en bewijsstukken.
3. Het declaratieformulier en de bewijsstukken worden binnen twee maanden na factuurdatum of betaling door raads- of commissieleden ingediend bij de griffier.
4. Voor zover van toepassing draagt de gemeente er zorg voor dat de betaling aan raads- of commissieleden binnen twee maanden na het indienen van de aanvraag wordt overgemaakt.

Artikel 8. Intrekking oude verordening

De Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden gemeente Doetinchem 2010 wordt ingetrokken.

Artikel 9. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking met ingang van de dag na de datum van publicatie in het Gemeenteblad waarin deze verordening wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 januari 2019, met uitzondering van het vervallen van de ICT-vergoeding uit de bij artikel 8 ingetrokken verordening. Het vervallen van de ICT-vergoeding gaat in per 1 augustus 2019.

Artikel 10. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening rechtspositie raads- en commissieleden gemeente Doetinchem 2019.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de raad van de gemeente Doetinchem van 18 juli 2019,

, griffier

, voorzitter

Toelichting Verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2019

ALGEMENE TOELICHTING

Wettelijke regelingen

In de wet en nadere regelgeving zijn alle van belang zijnde onderwerpen geregeld betreffende de rechtspositie van gemeentelijke politieke ambtsdragers. In de Gemeentewet is aangegeven dat de nadere invulling van de rechtspositie van raads- en commissieleden alsmede de financiële voorzieningen moet worden geregeld bij of krachtens de wet (AMvB en ministeriële regeling). Deze nader regeling is vastgelegd in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. In de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers zijn de (onkosten)vergoedingen nader uitgewerkt.

Hoofdpijnen gemeentelijke verordening

In de gemeentelijke verordening zijn alleen bepalingen opgenomen inzake de rechtspositie van raadsleden en leden van gemeentelijke commissies zover die niet dwingend geregeld zijn in hogere wet- en regelgeving. De grondslag hiervoor is te vinden in de Gemeentewet en het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers 2019 en de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers 2019.

Bij de laatste moderniserings- en harmoniseringsoperatie (Staatsblad 15 oktober 2018) betreffende de rechtspositiebesluiten voor decentrale politieke ambtsdragers zijn er wederom een aantal bepalingen imperatief in hogere wet- en regelgeving vastgelegd. De overweging hierbij is dat het bestuurlijk wenselijk is om de voorzieningen zoals vergoedingen, tegemoetkomingen en andere rechtspositionele aanspraken voor decentrale politieke ambtsdragers dwingendrechtelijk in hogere wet- en regelgeving vast te leggen om politieke discussies te voorkomen. Dit betekent dat er voor gemeenten minder ruimte is om lokaal bij verordening van wettelijke regelingen af te wijken.

Indien een gemeente besluit om bij verordening voorzieningen voor politieke ambtsdragers te regelen, is een aantal regels van belang. In artikel 99 Gemeentewet is bepaald dat 'buiten hetgeen hun bij of krachtens de wet is toegekend', de leden van de raad en/of door de raad ingestelde commissie (in de zin van artikel 82, 83 of 84 Gemeentewet) als zodanig geen andere vergoedingen en tegemoetkomingen ten laste van de gemeente ontvangen. De gemeentelijke verordening vormt een (nadere) uitwerking van de bij of krachtens de wet toegekende vergoedingen en tegemoetkomingen.

De arbeidsverhoudingen en fiscale positie

Raadsleden en commissieleden hebben geen dienstbetrekking bij de gemeente. De gemeente is dus niet de werkgever. Dat betekent bijvoorbeeld dat zij voor zover het betreft het raadslidmaatschap niet vallen onder de werknemersverzekeringen zoals de Werkloosheidswet (WW), Ziektewet (ZW) en de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA). Omdat er geen sprake is van een dienstbetrekking vallen raads- en commissieleden niet onder de Wet op de loonbelasting 1964 maar worden hun inkomsten belast in de Wet inkomstenbelasting 2001. Wel kunnen raads- en commissieleden opteren voor de loonbelasting als voorheffing door samen met de gemeente te kiezen voor het fictief werknemerschap, het zogenaamde opting-in. Het fictief werknemerschap kan worden aangevraagd met behulp van een opting-in verklaring bij de Belastingdienst.

Als de raads- en commissieleden en gemeente niet kiezen voor het fictief werknemerschap, dan geldt dat de onkostenvergoedingen en raadsvergoeding als inkomsten moeten worden verantwoord en mogen de (beroeps)kosten die worden gemaakt worden afgetrokken. Het resultaat zal het raads- of commissielid moeten verantwoorden in de aangifte inkomstenbelasting, onder de post inkomsten uit overige werkzaamheden. De gemeente dient jaarlijks alle betalingen en verstrekkingen voor de raads- en commissieleden die niet als fictief werknemerschap te kwalificeren zijn op grond van deze verordening aan de Belastingdienst doorgeven middels een formulier IB-47. Omdat raads- en commissieleden op persoonlijke titel worden gekozen, zijn zij niet aan te merken als (fiscaal) ondernemer. Er hoeft dan ook geen VAR-verklaring / Modelovereenkomst ZZP overgelegd te worden aan de gemeente.

De Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) is niet van toepassing op raads- en commissieleden.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2. Vergoeding voor de werkzaamheden van raadsleden en raadsopvolgers

De hoogte van de raadsvergoeding is verplichtend bepaald op een vast bedrag per inwonersklasse. Vanaf de dag van beëdiging hebben de raadsleden recht op de vergoedingen die verbonden zijn aan hun functie. Wat betreft de vergoeding voor de werkzaamheden is dit geregeld in artikel 3.1.1, eerste lid. De gemeenteraad kan op grond van het vierde lid van artikel 3.1.1 bij verordening bepalen dat een deel van de vergoeding voor de werkzaamheden wordt uitbetaald als presentiegeld. Het gaat om maximaal 20% van de vergoeding. In een dergelijke verordening mag geen onderscheid worden gemaakt tussen de raadsleden: een presentievergoeding geldt dan voor alle raadsleden. Deze bepaling kan bijvoorbeeld worden benut bij spookleden. Spookleden zijn volksvertegenwoordigers die wel zijn gekozen, maar die niet of nauwelijks aanwezig zijn bij de vergaderingen of activiteiten van de desbetreffende gemeenteraad.

Raadsopvolgers zijn commissieleden. De hoogte van de vergoeding van commissieleden is bepaald op een bedrag per bijgewoonde vergadering, waarbij het bedrag afhankelijk is van de inwonersklasse. Dit is geregeld in artikel 3.4.1 Rechtspositiebesluit 2019. Artikel 3.4.2 geeft de gemeenteraad de mogelijkheid om bij verordening een hogere vergoeding vaststellen, vanwege hetzij bijzondere beroepsmatige deskundigheid, hetzij de zwaarte van de bijbehorende taak. Het tweede lid van artikel 2 Verordening Rechtspositie raads- en commissieleden 2019 regelt dat raadsopvolgers een hogere vergoeding krijgen, vanwege de zwaarte van hun taak en de omvang van de door hen te verrichten arbeid.

Raadsopvolgers ontvangen een vaste vergoeding van 30% van de vergoeding voor raadsleden. Deze 30% sluit aan bij de vergoeding zoals geregeld in de Verordening rechtspositie 2010. Naar boven afgerond staat de 30% voor twee vergaderingen per maand (een beeldvormende en een menings- en besluitvormende raadsvergadering) en een presentievergoeding per vergadering van tweemaal hetgeen artikel 3.4.1 van het Rechtspositiebesluit 2019 regelt.

Artikel 3. Nadere regels niet-partijpolitiek georiënteerde scholing raads- en commissieleden

Voor raads- en commissieleden is expliciet bepaald dat de kosten voor niet-partijpolitiek georiënteerde functionele scholing, zoals deelname aan congressen en opleidingen, ten laste kunnen worden gebracht van de gemeente. Partijpolitieke scholing komt niet voor vergoeding door de gemeente in aanmerking. De inhoud van de scholing is bepalend of deze al dan niet partijpolitiek georiënteerd is. Wanneer scholing verzorgd wordt door een politieke partij betekent dat niet automatisch dat die scholing partijpolitiek georiënteerd is.

Om in aanmerking te komen voor vergoeding van de scholingskosten, moet gemotiveerd worden dat het gaat om functiegerichte scholing. Scholing is functiegericht als zij beoogt de voor de functie benodigde vakkennis en vaardigheden te verwerven dan wel actueel te houden. Scholing is partijpolitiek georiënteerd als zij geheel of gedeeltelijk tot doel heeft betrokkene op te leiden in het gedachtegoed van de desbetreffende partij.

Overigens kan de gemeente ook zelf dit soort scholing (laten) verzorgen. Ook die lasten komen ten laste van de gemeente.

Er is ruimte voor lokale accenten. De raad kan nadere regels stellen voor de scholing van zijn leden. Deze nadere regels kunnen bijvoorbeeld in een scholingsplan komen te staan. In dit plan kunnen procedureregels voor individuele scholingsverzoeken worden opgenomen als ook regels over de hoogte van de tegemoetkoming. Dit plan kan vervolgens als handvat dienen bij toetsing van individuele scholingsaanvragen. Het beoordelen van en/of fiatteren van scholingsaanvragen kan worden gemandateerd aan de griffier.

Artikel 4. Verhoging vergoeding commissieleden (niet-raadsleden) voor het bijwonen van commissievergaderingen i.v.m. bijzondere deskundigheid of zwaarte taak

De hoogte van de vergoeding voor leden van gemeentelijke commissies, die zijn ingesteld op basis van artikel 82, 83 en 84 van de Gemeentewet zijn imperatief bepaald op een vast bedrag per inwonersklasse voor elke bijgewoonde vergadering van de commissie.

In bepaalde gevallen, zoals bij bijzondere deskundigheid en/of zwaarte van de taak in de commissie, is het mogelijk om een hoger bedrag aan vergoeding per vergadering toe te kennen dan bepaald in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. Het kan bijvoorbeeld gaan om een raadscommissie met een bijzondere opdracht die een hogere belasting kent voor één of meerdere commissieleden. Door het verordeningvereiste kan op lokaal niveau een algemene en politieke afweging worden gemaakt.

Artikel 5 Informatie- en communicatievoorzieningen

Het college van burgemeester en wethouders stelt ten laste van de gemeente aan een raadslid voor de duur van de uitoefening van zijn functie de noodzakelijke informatie- en communicatievoorzieningen ter beschikking. Ook commissieleden kunnen aanspraak maken op ICT-middelen op grond van art. 3.4.4 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. Onder informatie- en communicatievoorzieningen wordt ook verstaan een smartphone een computer en de daarbij behorende (internet)abbonementen. Er mag slechts één computer verstrekt worden. Een computer is een desktop, laptop, tablet- of minicomputer. Een smartphone is niet te kwalificeren als computer.

Artikel 6 Betaling vaste vergoedingen / Artikel 7 Betaling en declaratie van onkosten

Het Rechtspositiebesluit en de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers regelen wanneer de vergoedingen en onkosten betaald moeten worden aan raads- en commissieleden. Daar waar geen expliciete termijn is genoemd, kunnen deze artikelen uitkomst bieden. De betaling van onkosten kan worden voorgesloten uit eigen middelen, later gedeclareerd worden of de factuur wordt rechtstreeks naar de gemeente verstuurd. Raads- en commissieleden declareren in beginsel hun kosten bij de griffier.

Bijlage ex artikel 4 van de Verordening rechtspositie raads- en commissieleden gemeente Doetinchem 2019

Categorie A

1. Monumentencommissie
2. Ouderenraad
3. Commissie beeldende kunst
4. Commissie voor natuur en landschap
5. Cliëntenraad van de afdeling werk en inkomen

Categorie B

1. Rekenkamercommissie

Categorie C

1. Voorzitter van de rekenkamercommissie